ANUL IV. — Nr. 925. O EDIŢIE SINGURĂ LUNI, 26 AUGUST 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREI LUNĬ şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din *Judeţe* şi *Străinătate* prin mandate postale
Un an în ţară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ
MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te foreştĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc: NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ
Inserţiuncle şi Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.
UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureşti, 25 August 1891.

SEPTAMANA

Incidentul care a făcut mai mult sgomot sĕptămâna trecută în Europa, este acela a strimtoarei Dardanelelor.

Să ştie că această cestiune a fost în tot-d'a-una considerată ca partea cea mai gingaşă a marelui problem oriental. Turcia a avut tot-d'a-una dreptul de a închide strimtoarea vaselor de rĕsboiŭ; acest drept a fost consfinţit prin tratatul din Paris; mai mult încă, acest tratat impune Turciei închiderea strimtorei ca o datorie internaţională. Ea nu poate da libera trecere unui vas de rĕsboiŭ de cât în cazuri cu totul excepţionale şi anume definite. Această stipulaţiune este mai ales simţitoare pentru Rusia, care nu poate pune posturile sale militare din Marea-Neagră în comunicaţie pe calea maritimă, cu cele-l'alte părţi ale Imperiului. De aceea se consideră deschiderea strîmtoarei Dardanelelor ca unul din principalele revendicări ale politicei ruseşti. Acum câte-va zile un mare ziar englez, publică o depeşă prin care corespondentul sĕŭ îi anunţa că Poarta a cedat Rusiei în chestiunea Dardanelelor. Se înţelege că, ast-fel redactată depeşa a produs o mare sensaţie. O adevĕrată furtună s'a ridicat în presa engleză şi chiar în toată presa europeană. In toate ziarele resuna strigătul de alarmă: „Tratatul din Paris este sfăşiat! Rusia este stăpână peste Dardanele, poarta Orientului şi a Constantinopolului etc." In urmă însă s'a explicat că această furtună era zadarnică, căci dênsa fusese provocată prin o redacţiune eronată şi o rea interpretare a suszisei depeşe. Adevĕrul este că a intervenit o învoială între Rusia şi Turcia pentru a pune capĕt neînţelegerilor ce se produceaŭ în privinţa trecerei prin Dardanele a bastimentelor flotei voluntare ruseşti, care face serviciul între Odesa şi porturile ruseşti ale estremului Orient. Pe viitor s'a stabilit că, ori de câte ori soldaţi saŭ condamnaţi s'ar imbarca în porturile ruseşti, ambasada rusă la Constantinopol va informa Poarta care va da autorizaţia pentru trecerea corăbiilor. Aşa dar, tratatele n'aŭ fost atinse, ci s'a regulat o situaţiune ca să se înlăture prilejul unor conflicte ce se produceaŭ adese-orĭ. Cu toate acestea, nu se poate contesta că această învoială constitue o izbândă a politicei ruseşti pe malurile Bosforului; apropierea între Rusia şi Franţa pare că a avut oare-care înrâurire asupra Turciei şi influenţa anglo-germană la Constantinopol a cam scăzut. Acestei situaţiuni se atribue şi schimbarea ministerului otoman pe care telegraful ne-a anunţat-o ieri.

* * *

Intrevederea Impĕraţilor Germanĭ şi a Austro-Ungariei pe câmpul manevrelor de la Scwarzenau se póte privi ca un rĕspuns la vizita flotei franceze franceze la Cronstadt. Presa oficioasă din Berlin şi din Viena se foloseşte de această întrevedere pentru a aminti pentru a sută oară necesitatea alianţei austro-germane în scop de a menţine pacea europeană. Curios este însă că atât ziarele franceze cât şi cele ruseşti argumentéză în acelaşi mod. Ele consideră la rîndul lor o înţelegere între Franţa şi Rusia ca cea mai bună garanţie a păcei, fiind-că o asemenea înţelegere restabileşte echilibrul european ce este pus în pericol prin tripla alianţă a puterilor centrale. Aşa dar, Europa este despărţită în două taberĭ puternice, armate de la cap până la picioare şi, cu toate acestea, fie-care din aceste tabere pretinde a fi păzitorul păcei europeane.

* * *

Pe malurile oceanului pacific s'a produs un eveniment însemnat, care va pune capăt rezboiului civil ce sfăşia pe unul din statele cele mai prospere ale Americei de Sud.

In urma unui conflict constituţional între fostul preşedinte al Republicei din Chili, Balmaceda şi între Parlament, preşedintele avuse recurs la o lovitură de stat, prin care trecuse peste voinţa puterei legislative şi stabilise un guvern de fapt, un fel de tiranie sub care gemea Ţara. Adversarii sĕi însă aŭ avut curajul civic de a nu se supune procedărei sale usurpătoare. Eĭ aŭ organizat rezistenta atrăgând în partea lor o parte din armată şi mai toată flota. Ast-fel s'aŭ încins o luptă de luni întregi între Balmaceda şi congresişti. Tristă luptă, căci să luptaŭ fiĭ aĭ aceleaşĭ Ţărĭ. La început sorţiĭ păreaŭ că eraŭ în favoarea luĭ Balmaceda; dar în urmă, uzurpătorul a atras asupra sa ura cetăţenilor prin regimul de teroare pe care îl stabilise şi, mulţi din partizanii sĕi îl părăsiră. Afară de aceasta, congresiştii eraŭ mai bine conduşi şi armaţi. Fiind stăpâni pe flotă, ei aŭ imbarcat armata lor şi aŭ atacat Valparaiso, cel mai mare port al Republicei Chili. După o luptă crâncenă de patru zile, şeful lor, Generalul Canto a izbutit să învingă trupele lui Balmaceda, a lua oraşul şi a sili pe uzurpător să fugă. In urmă s'aŭ predat şi celel'alte oraşe, şi în curênd se crede că lucrurile vor lua iarăş cursul lor normal. Vor trece însă anĭ până când rănile adâncĭ pricinuite de un asemenea rĕzboiŭ civil vor fi vindecate.

* * *

In fine Regele Carol a plecat la Veneţia spre a merge la căpătâiul soţiei Sale bolnave. Poate că cu această călătorie, va înceta şi scandalul Carmen-Sylva-Văcărescu care ne face de rîs în toată Europa. Zicem *poate*, căci am asistat la atâtea peripeţiĭ neînţelese şi stranii în această cestiune, în cât ne putem cu drept cuvênt aştepta la alte incidente şi mai suprinzătoare.

Ori care ar fi soluţiunea acestor frământări familiare ale casei Hohenzollern-Sigmaringen, un lucru rămâne în afară de orĭ ce indoeală: Ele aŭ dat Dinastiei streine o lovitură de moarte din care dînsa nu se va putea lecui nicĭ o dată. Ea va boli poate încă cât-va timp, vegetând pe Tronul Ţĕrei până în zioa când Românii se vor convinge că resturnarea ei este o cestiune de salvarea publică.

* * *

Peste 10 zile studenţii nostri se vor întruni la Giurgiu pentru a ţine congresul lor anual. De astă dată pare că guvernul şi autorităţile carĭ atârnă de dânsul nu voesc a înlesni studenţilor ţinerea congresului Cauza este o neînţelegere care s'a ivit în privinţa scopului întrunirei junimei universitare. Era vorba ca la congresul de la Giurgiu să asiste şi delegaţi ai universităţilor din Atena, din Belgrad, şi din Sofia. Prezenţa acestor delegaţi ar putea da prilej la discursuri şi manifestaţiuni politice relative la cestiuni arzătoare ce sunt pendente în orient, ca *confederaţiunea balcanică* şi altele,

Nimeni nu poate contesta tinerimei universitare dreptul de a agita asemenea cestiuni într'o ţară liberă ca a noastră.

Este însă firesc ca guvernul să nu voiască a avea nici un amestec în aceste agitaţiĭ şi prin urmare să nu înlesnească studenţilor mijloacele de a le face.

Cu toate acestea, studenţii nu trebuie să se descurajeze. Iniţiativa unor asemenea cestiuni s'a luat pretutindenĭ de către tinerime până în ziua când împrejurările aŭ făcut ca statul să le ca în mână.

Stătuim însă tinerimea universitară de a se feri de cursele ce'l întind unii agenţi streini saŭ înstreinaţi şi de a nu scoate castanile din foc în folosul unor interese cu totul contrarie aspiraţiunilor româneştĭ.

Neagu

TELEGRAME

VIENA, 23 August.—Presa recomandă Englitereĭ, spre a paraliza influenţa rusească la Constantinopol să aprecieze în mod puţin amical chestiunea egipţiană din puntul de vedere al păciĭ Europeĭ. Situaţiunea este fără gravitate pentru cele-l'alte puterĭ carĭ nu aŭ nicĭ un motiv de a lua parte în mod activ, la apropiatele demersurĭ diplomatice la Stambul.

BERLIN, 23 August.—*Norddeutsche Allegemeine Zeitung* vorbind de învoiala ruso turcească, în privinţa Dardanelelor nu găseşte nimic de ameninţător în regularea acesteĭ vechĭ chestiunĭ litigioase, din care vor fi excluse pe viitor orĭ ce neînţelegere.

Post şi *Tagblatt* sunt de aceiaşĭ părere pe când *Natzional Zeitung* şi *Vossiche Zeitung* continuă a considera situaţiunea ca gravă.

BANDITISMUL

Moartea banditului Licinsky, este pentru administraţia noastră un eveniment de cea maĭ mare însemnătate.

Prefectul de Tulcea, D. Aslan, va striga *urbi et orbi* că D-sa a făcut ceea-ce toţi predecesorii sĕi la un loc n'aŭ putut să facă. Ministrul de interne va decora pe subalternul sĕŭ pentru bravura soldaţilor, dintre carĭ unul 'şi-a perdut viaţa; iar bulgarul, care a trădat pe vestitul bandit, se va bucura de recompensa pusă pe capul lui Licinsky.

Nu va trece mult şi presa oficioasă va face din acest incident o armă de apărare a guvernuluĭ şi nu o-dată vom citi fraza:

„Acest guvern, care a scăpat populaţia dobrogeană de o mare calamitate, de faimosul hoţ Licinsky, pe care guvernul liberal 'l lăsase să scape, iar cele-l'alte nu'l putuseră prinde...."

Dar toate aceste lucruri nu vor pune capăt banditismului în România, după cum ghilotina n'a pus capăt crimelor în Franţa, după cum ocnele Siberieĭ, ştreangul şi cnutul nu pun capăt terorismului revoluţionar în Rusia.

Şi dovadă că moartea luĭ Licinski a fost cu prisos compensată avem cele două hoţiĭ marĭ comise a doua zi după prinderea luĭ, la Oancea şi Băleni în judeţul Covurluĭ. Aceasta din urmă, a căreĭ victimă a făst D. Cantacuzino proprietarul Bălenilor, maĭ are şi particularitatea de a dovedi că numele luĭ Licinski a ajuns popular, că el a făcut prozeliţĭ.

Intr'adevĕr, capul bandeĭ, care a bătut şi prădat pe D. Cantacuzino, s'a recomandat ca un *alter-ego* al luĭ Licinski, tocmaĭ în momentul în care acesta era în agonie.

Faţă cu hoţiile acestea, faţă cu bandele carĭ din când în când apar la drumul mare, am auzit pe mulţĭ susţinênd cu cea maĭ mare seninătate împuşcarea fără întârziere a orĭ căruĭ bandit prins, pentru ca să se statuieze un exemplu. Ba, uniĭ merg chiar până la a pretinde reînfiinţarea pedepseĭ cu moarte uitând că pedeapsa cu moarte n'a stârpit nicăierĭ crimele şi asasinatele.

Pentru noĭ lucrul nu e aşa de simplu. Banditismul nu este numaĭ o apariţiune sporadică, datorită perversităţeĭ unor indivizĭ, carĭ găsesc că munca cea maĭ uşoară şi maĭ rodnică este hoţia şi asasinatul.

Azĭ, când ştiinţa a ajuns să dovedească în mod sigur, că cea maĭ mare parte a criminalilor, chiar sinucigaşiĭ, sunt nişte oamenĭ bolnavĭ, cu un sistem nervos atacat fie de bolĭ moştenite ca alcoolismul, sifilisul, etc.; fie de bolĭ dobândite din pricina situaţieĭ lor mizerabile de astă-zĭ; fie din alte pricinĭ actuale saŭ ereditare, — nu maĭ este iertat nimănuĭ să nu dea atenţiunea cuvenită acesteĭ chestiunĭ.

Este de observat maĭ întâiŭ că banditismul, adică sistemul de a hoţi în cete, la drumul mare, este maĭ în floare în acele state, în care situaţia muncitoruluĭ rural este maĭ rea şi în care industria mare n'a ajuns încă la un grad de desvoltare. Fireşte, aceste sunt cauzele principale. Sunt însă şi altele de a doua mână, carĭ favorizează existenţa şi desvoltarea bandelor.

Aşa, lipsa uneĭ poliţiĭ rurale bine organizate; corupţia şi venalitatea administraţieĭ; desăvîrşita lipsă de cultură la populaţia rurală, sunt atâtea împrejurărĭ favorabile banditismuluĭ.

In schimb, în ţările marĭ industriale, ca Franţa, Anglia, Germania, crimele cele marĭ, senzaţionale, se comit în oraşe; iar criminaliĭ lucrează în cele maĭ multe cazurĭ izolaţĭ, saŭ cel mult în tovărăşie de doĭ, treĭ.

Aceasta este situaţia şi nu putem să intrăm în studiul eĭ amănunţit, căcĭ spaţiul nu ne o permite.

Ceia ce ne interesează as-tăzĭ, sunt mijloacele, prin care această plagă socială ar fi vindecată.

S'a dovedit, prin statisticile oficiale, că numĕrul criminalilor creşte, cu toată existenţa pedepseĭ cu mórte în fie-care an. S'a maĭ constatat că acest numĕr variază după împrejurările economice; că el este maĭ mare în aniĭ de foamete; în timpurile de stagnaţiune industrială şi că descreşte în aniĭ de belşug şi de afacerĭ bune.

Alte împrejurărĭ maĭ micĭ aŭ iarăşĭ înrîurire asupra numĕruluĭ crimelor, ca înăsprirea legilor, ca îngreuiarea serviciuluĭ militar, etc.

Când dar cauza cea maĭ însemnată a crimeĭ şi decĭ şi a banditismuluĭ este mizeria economică, fireşte că orĭ câţĭ hoţĭ s'ar împuşca, tot ar veni alţiĭ în loc. Leacul stă în îmbunătăţirĭ economice reale, nu în vînzărĭ de moşiĭ ca la Deleanca şi în părăsirea completă a ţĕranuluĭ pe mâna lipitorilor celor maĭ neomenoase, carĭ avênd autoritatea la dispoziţie exploatează, despoaie şi scot din fire pe nenorocitul ţĕran.

Şi să nu ni se obiecteze că s'aŭ vĕzut bandiţĭ bogaţĭ, carĭ ucideaŭ pentru plăcere şi carĭ nu puteaŭ fi prinşĭ.

S'a observat, în general, că ţĕraniĭ nu trădează pe hoţĭ, că adesea-ĭ găzduesc, pentru că hoţiĭ le daŭ banĭ şi adesea îĭ rĕzbună de multe nedreptăţĭ.

Iată cum un hoţ *bogat*, adică un hoţ care ca om supus legeĭ avea cu ce trăi, poate să scape de urmărire numaĭ din pricina mizerieĭ ţĕranuluĭ, de şi cauza căderei luĭ poate să nu fie mizeria, ci o moştenire nervoasă nenorocită, saŭ o nebunie proprie

Nu e nimenĭ hoţ de' plăcere.

S.

THEODOR AMAN

Discurs pronunţat de un elev al şcoaleĭ de bele-arte la înmormîntarea regretatuluĭ Theodor Aman:

Theodor Aman a încetat din viaţă!!!
Theodor Aman nu maĭ trăeşte!...

Geniul arteĭ picturale române şi-a închis ochiĭ pentru tot-d'a-una lăsând în urmă-ĭ miĭ de inimĭ neconsolabile, natura şi-a cerut prea de timpuriŭ drepturile'ĭ, de oare-ce l'a răpit din mijlocul nostru maĭ nainte ca opera pe care a întreprins-o de acum un pătrar de secol să fie terminată. — Tocmaĭ acum, după un timp atât de îndelungat de muncă şi de sacrificiurĭ, când altele ale căror părinte fusese, începuse să înflorească în ogorul mult iubiteĭ sale ţĕrĭ, tocmaĭ acum moartea crudă îl răpeşte din mijlocul nostru, fără a'ĭ lăsa măcar timp de a se bucura de rodul munceĭ sale.

Tocmaĭ acum când eleviĭ sĕĭ Mirea, Georgescu, Valbudea şi alţiĭ încă maĭ tinerĭ ca Vermont, care şi-aŭ desăvîrşit studiile cu un succes marcant şi formând o pleadă strălucită, aŭ început să se ilustreze prin operile artistice, mulţumită bazeĭ solide de cunoştinţe căpătată de la maestru lor, tocmaĭ acum când trebuia să se bucure vĕzênd pe aceştĭ artiştĭ formaţĭ din mâinile sale, el dispare spre mâhnirea tuturor.

Da!... într'adevĕr e generală pierderea luĭ, căcĭ cine n'a admirat oare lucrările mareluĭ artist, care pe lângă cultul arteĭ, avea sădit în inima sa şi cultul naţionalităţeĭ? dovadă paginile ilustre din istoria noastră naţională reprezentate de dênsul.

Cine n'a simţit bătêndu-ĭ inima privind acele măreţe paginĭ de istorie care ne amintesc măreţele fapte petrecute în istoria noastră ca *Bătălia de la Călugărenĭ, cea din urmă noapte a luĭ Mihaiŭ Viteazul. Hora Uniriĭ* şi altele. Căcĭ geniul artistic se logodea în el cu iubirea către ţară.

Theodor Aman va fi o epocă în istoria arteĭ române; căcĭ pe lângă operile însemnate ce a produs, el a fost şi decanul artiştilor noştri şi întemeetorul artelor în ţara noastră.

Dacă avem astă-zĭ artiştĭ şi opere de artă cu care ne fălim, aceasta o datorim aceluia pe care astă-zĭ cu regrete adâncĭ îl însoţesc la cel din urmă al sĕŭ locaş.

Țara pierde în el un fiŭ devotat, artele un adorator infocat; iar noĭ un maestru care cu greŭ va putea fi înlocuit.

Doliul împrăştiat prin moartea sa cu greŭ se va putea şterge din mîinile noastre, precum golul ce 'l lasă în societate cu greŭ se va putea umple.

Tot-d'a-una neobosit deviza luĭ era de a munci şi de a produce, cu aceste cuvinte începea lucrarea sa cu aceste cuvinte o încheea, fără să sĕ descurajeze un singur moment căcĭ îşĭ zicea:

Voința triumfă şi voința luĭ pururea a triumfat.

Intradevĕr daca ne bucurăm că avem astă-zĭ o şcoală Națională de Belle-arte, apoĭ aceasta o datorim numaĭ voințeĭ sale căcĭ cu o energie de fier a ținut piept timp de 25 de anĭ tuturor piedicilor ce a întâmpinat până cân să ajungă la importanța care o are astă-zĭ.

Noĭ studențĭ aĭ academieĭ de Belle-arte elevi luĭ Aman, venim cu ochiĭ inundațiĭ de lacrămĭ să ne exprimăm recunoştința noastră depunând pe mormântul prisosul cu drept meritat:

Cununa de laurĭ, omagiŭ de admirațiune şi de recunoştință.

Acum mormânt deschideţĭ nesăţiosa-ţĭ gură şi primeşte tributul tăŭ, fiĭ mândru astă-zĭ căcĭ primeştĭ în sănul tĕŭ cadavru aceluea care a ştiut să 'şĭ îndeplinească menirea'ĭ pe pământ până în ultimul moment, cât despre sufletul luĭ, etern şi neperitor ca artă, va trăi vecînic ca şi numele sĕŭ.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripție a ziaruluĭ *Adevĕrul*

Suma din urmă leĭ . . 1608.00

(Va urma) *Total leĭ 1608.00*

Școála de Medicină Veterinară

Consiliul sanitar superior a decis ca absolvențiĭ facultățeĭ de medicină şi candidațiĭ la ultimele examene de doctorat să fie trimişĭ după cerere la Spitalele rurale şi județene, unde se va simți necesitate ca ajutorĭ aĭ medicilor-şefĭ. Câte-va din județele țăreĭ s'aŭ grăbit a ruga să le trimită din aceĭ doctoranzĭ. Facultatea de medicină este ast-fel organizată, în cât cea maĭ mare parte dintre studențiĭ ajunşĭ prin anul al V-lea, dispunênd saŭ nedispunênd de mijloace, sunt puşĭ în pozițiune a câştiga băneşte, fie ca asistențĭ aĭ Institutului de bacteriologie, fie ca asistențĭ aĭ Institutuluĭ de chirurgie saŭ ca internĭ pe la spitale. In toate aceste direcțiunĭ, studentul chiar care nu dispune de mijloace, găseşte suficientul atât moral cât şi material, pentru a'şĭ continua studiile. Consiliul sanitar superior, în care intră şi profesorĭ de aĭ facultățeĭ de medicină, prin decisiunea ce a luat, face bine în două părțĭ: Multe spitale din țară suferă din cauza lipseĭ de medicĭ, şi aceştĭ doctoranzĭ, lacomĭ de a practica ceia ce aŭ învĕțat, vor satisface bine aceste neajunsurĭ. Cele maĭ multe spitale, avênd ca şefĭ medicĭ distinşĭ, eĭ profită mult, putând tot-odată a'şĭ pregăti şi examenul de doctorat. Decĭ binele este şi al țăreĭ şi al lor.

Școala de medicină veterinară, care de câțĭ-va anĭ pare a păşi cătră progres, sufere de un rĕŭ, care a început să fie recunoscut, nu numaĭ de studențiĭ eĭ în care direct loveşte; dar chiar de lumea, care maĭ mult saŭ maĭ puțin, se interesează de progresul ce face țara noastră în toate ramurile.

Pentru ca o şcoală, ca şcoala de medicină veterinară, să'şĭ realizeze scopul pentru care e făcută, trebue ca profesoriĭ, ca oamenĭ ce sunt puşĭ a o conduce, să aibă calitățĭ multe în bine. Nu-mĭ e locul aci şi nicĭ nu am dreptul încă a discuta acele calitățĭ; e însă una, pe care orĭ-cine, fie student saŭ absolvent al şcóleĭ de medicină veterinară, saŭ chiar o persoană ce s'ar interesa de mersul acesteĭ şcolĭ, are dreptul să o discute.

Arătaĭ la început cum profesoriĭ facultățeĭ de medicină procură neîncetat mijloace studenților, pentru ca şi țara si eĭ să se folosească. La şcoala de medicină veterinară însă, maĭ din toate părțile se arată indiferență saŭ aproape rea voință.

Regulamentul şcoaleĭ de medicină veterinară prevede că, după terminarea a patru anĭ, în al V-lea an, de studiŭ, studențiĭ aŭ dreptul a se prezenta la examenele de diplomă în numĕr de cincĭ; afară de teză. cel maĭ bun dintre studențĭ şi cel maĭ bine vĕzut de profesorĭ (?!) nu poate susține în acest an maĭ mult de 2—3 examene; după terminarea acestuĭ an, foştiĭ studențĭ devin absolvențĭ şi nimic maĭ mult; de aci aceştia, în loc de a'şĭ maĭ mări cadrul cunoştințelor, încep a le pierde şi iată pentru ce. Ca studențĭ aŭ fost întrețînuțĭ de stat, de la terminarea anuluĭ al V-lea, remân să se întrețină singurĭ. De acum trebue a'şĭ prepara examenele, a'şĭ face teza şi a căuta pe cât îĭ va fi posibil, a veni şi la clinicile şcoaleĭ pentru a nu remânea îndărăt cu practica, care nu are în alt loc unde să o facă. De unde toate acestea? şi cu ce?

Nu intru în detaliu asupra acestuĭ punct. Dar spun numaĭ în treacăt, că nicĭ o şcoală veterinară din Europa nu este organizată ca a noastră. S'ar putea zice că la alte şcolĭ nu sunt burse ca la noĭ; acolo e maĭ bine, căcĭ cine se decide a urma o asemenea şcoală, ştie ce 'l aşteaptă şi se pregăteşte. Iar nu ca la noĭ, unde un absolvent lipsit de mijloace materiale, e pus în poziție a întârzia anĭ după terminarea şcoaleĭ; *din cauza releĭ voințe ce i se arată şi din cauză că acestora li se aplică orĭ şi ce dispozițiune ce s'ar lua din noŭ în şcoală, şi pentru ca să corespundă acestor cerințe, nu rĕmâne de cât ca aceştia să înceapă şcoala din noŭ.* Iată în câte-va cuvinte soarta unuĭ absolvent al şcoaleĭ de medicină veterinară, iată punctul ce pentru un moment îl calific ca rea voință din partea profesorilor şi din partea celor ce sunt puşĭ în capul Corpuluĭ veterinar. Să mi se dea voe a face o paralelă între facultatea de medicină şi între şcoala de medicină veterinară, după care orĭ-cine poate vedea dacă sunt bazat pe cea ce susțin. Catedrele şcoaleĭ de medicină veterinară sunt ast-fel organizate, în cât maĭ fie-care din ele aŭ câte un laboratoriŭ; profesoriĭ respectivĭ aŭ câte un agreat. Aceştia din cauză că aŭ şi alte funcțiunĭ, nu pot urmări pas cu pas lucrările ce se fac în laboratoriŭ; dacă pe lângă aceştĭ agreiațĭ ar fi de fie-care laboratoriŭ cel puțin câte un absolvent, aceştia în schimbul uneĭ retribuțiunĭ echivalentă cu strictul necesar existențeĭ lor, ar putea supraveghea lucrările, ajutând pe profesor şi agreiat şi tot odată s'ar putea ocupa şi cu prepararea examenelor de Diplomă. Pentru că am zis de la început, că voiŭ a face o paralelă între facultatea de medicină şi şcoala de medicină veterinară, trebue să spun aci, că la facultatea de medicină, aceştia există, şi în plus sunt posturile de internĭ la spitale, şi profesoriĭ aŭ grije a face din ce în ce ast-fel de locurĭ.

Țara noastră sufere neajunsurĭ din cauza lipseĭ de medicĭ veterinarĭ; în cele maĭ multe oraşe, serviciul de inspecțiunea abatoriuluĭ şi cele-l'alte serviciĭ ce privesc pe veterinarul de oraş, se fac saŭ de medicul veterinar de județ, saŭ de un veterinar militar, saŭ, în alte cazurĭ maĭ anormale de un medic uman. Oare aceste serviciĭ nu s'ar putea face în oraşele micĭ de absolvențĭ aĭ şcoaleĭ de medicină veterinară, carĭ difer de *tineriĭ veterinarĭ*, prin aceia că le lipsesc câte-va lunĭ de muncă ce aŭ maĭ avut'o odată, şi la uniĭ le lipsesc câte-va ore de şansă!... Mi s'ar putea opune aci mulțĭ carĭ vor zice că medicul veterinar de oraş, are multe formalitățĭ de făcut şi este mult responsabil. Aci e prea adevĕrat; dar eŭ zic că absolventul veterinar, să fie pus sub controlul mediculuĭ veterinar de județ şi numaĭ serviciul să 'l facă absolventul; iară formalitățile veterinarul respectiv. Referindu-mĕ la medicina umană, doctorandul ajută pe medicul şef saŭ secondar al spitaluluĭ, iar nicĭ de cum face formalitățĭ, unde nu se cere ştiință, ci titlu; în aceste condițiunĭ, un absolvent veterinar ar face practică; maĭ cu seamă avênd un şef dintre ceĭ meritoşĭ, ar putea, avêndu'şĭ existența asigurată, să 'şĭ prepare examenele şi la timp, să vină a le depune, lucru ce îl fac şi absolvențiĭ facultățeĭ de medicină.

Maĭ sunt şi alte direcțiunĭ, în care profesoriĭ şi capiĭ serviciuluĭ veterinar ar putea ajuta pe absolvențĭ.

Gr. Vasilin.
Absol. şcoleĭ de med. veterinară.

OSTAŞULE!

Să fiĭ un rob o viață'ntreagă,
In vecĭ să nu poțĭ cugeta,
Ostaşule, aceasta-țĭ este
Din vecĭ de vecĭ menirea ta.

Să te insulte toțĭ neghiobiĭ
Cu simțirĭ recĭ ca de strigoĭ;
Aceasta-țĭ este pânea caldă
In viața-țĭ plină de nevoĭ.

Iar pentru corpul tĕŭ ce munca
Şi lipsurile 'l-aŭ zdrobit,
Ca doctoriĭ aĭ săbiĭ late,
Cu care-adesea eştĭ lovit!

In loc de somn facĭ strajĭ la poartă
La tâlharĭ şi la nebunĭ
Şi pentru timpul bĕtrâneţeĭ
Tot ce-ĭ durere.. boal'adunĭ.

La luptă tu printre ghiulele
Şi printre gloanțe... tu te ducĭ
Tu morĭ pe câmpul bătălieĭ
Şi gloriĭ țĕriĭ tale-aducĭ.

Şi singur tu pe la ospĕțul
Victorieĭ nu eştĭ chemat
Căcĭ tu aĭ fost acela care
Pentru-a ta țară te-aĭ luptat!...

Căcĭ n'aĭ galoane pe-a ta mână
Şi n'aĭ stătut de-oparte'n cort
Căcĭ de la lupt'a tale membre
Rănĭ dureroase.... gloanțe port!....

Roman. L. D.

Amintiri despre Licinsky

Eram slujbaş al stăpânireĭ la Babadag, mâncând amarul sărăcieĭ şi oftând după alte timpurĭ maĭ bune. Din când în când, ca să maĭ uit nevoile, făceam câte o escursiune.

In Septembre 1887, trebuia să se inaugureze statuia luĭ Ovidiu, şi mĕ decisesem să merg şi eŭ. Tocmaĭ atuncĭ aveam la mine în gazdă pe prietenul Dancu S. Il conving şi pe el şi plecăm într'o bună dimineața într'un cărucior cu două roate tras de un cal. De la Babadag, mergênd pe şosea către Constanța, daĭ peste o cişmea depărtată de oraş cam şease chilometri şi situată în marginea pădureĭ devenită celebră, în urma obiceiuluĭ ce 'şĭ luase Licinsky de a sta prin împrejurimile eĭ.

Cum trecĭ de cişmea suĭ coasta şi intri în pădure prin care mergĭ vre-o 11 chilometri; cam pe la mijlocul pădureĭ întâlnim un individ mergênd pe jos şi cu țigareta în gură. Mutra suspectă a individuluĭ ne pune pe gândurĭ; totuşĭ ne continuăm drumul şi tot mergênd uităm pe individul nostru. Ajungem la marginea pădureĭ şi oprim.

In fața noastră se desfăşura admirabila panoramă a colinelor ce merg din ce în ce micşorându-se din şirul Măcin-Topolog-Babadag, până se pierd în mare. Vorbeam cu prietenul Dancu, când auzim la spatele nostru: „stăĭ„! Ne întoarcem şi vedem un individ de statură mijlocie, slab la chip, cu barbă blondă şi rară, ciupit de vĕrsat, care ne luase la ochiŭ cu o puşcă cu două țevĭ, ce avea amêndouă cocoaşele ridicate.

Avețĭ arme? ne întreabă el. Prietenul meŭ avea atârnat într'un toc de piele un revolver, care spre maĭ mare siguranță avea şi piedica pusă. In aste condițiunĭ când puşca ne amenința, nu era maĭ departe de 5 saŭ 6 metri de piepturile noastre, nu avem alt-ceva maĭ bun de făcut de cât să aruncăm revolverul, ast-fel cum ne spunea să facem individul nostru. El lasă atuncĭ puşca la mână şi începe conversația cu noĭ.

— Avețĭ banĭ?

— Nu.

— Nu sunteţĭ judecătorĭ de la Tulcea?

— Nu.

— Dar atuncea ce sunteţĭ?

— Suntem oamenĭ de la pădure.

— Bine, acuma plecațĭ.

— Dă-ne revolverul, 'ĭ zic eŭ, că e al cârciumaruluĭ Verzea, şi apoĭ poate să ne iasă cine-va în drum până la Constanța şi să ne dea o bătae pe de geaba.

— Lasă, ne rĕspunse el, 'mĭ trebue şi mie, până la Constanța să nu maĭ avețĭ nicĭ o grije, nu vĕ maĭ ese nimenĭ înainte.

Pe când vorbeam ast-fel cu el, 'mĭ vine gândul că poate aşa avea timpul să sar pe revolver care era jos pe şosea la dreapta căruțeĭ, şi fac o mişcare în acea direcție; banditul o vede şi ridică din noŭ puşca la ochiŭ şi 'mĭ zice:

— Dacă te maĭ miştĭ, trag.

Şi ținênd puşca aşa la ochiŭ ne zice:

— Plecațĭ?

— Ba nu plecăm, dă-ne revolverul.

— Atuncĭ el ocoleşte, vine la stânga căruțeĭ şi punênd puşca în cal ne zise:

— Plecațĭ saŭ trag.

Atuncĭ plecarăm.

Banditul avusese dreptate. Am ajuns la Constanța şi ne-am întors fără cine-va să ne maĭ supere în drum. La întoarcere, facem consiliŭ de rĕsboiŭ. Prietenul Dancu şi eŭ, examinăm situația care ne dedese în mâinile banditiluĭ fără a-ĭ putea opune nicĭ o rezistență, şi de un comun acord ajunserăm a vedea că stând în căruță unul lângă altul nu era chip să respingem nicĭ cel maĭ mic atac. Pentru a remedia astă situație, ne deciserăm ca tot parcursul pădureĭ să-l facem pe jos, şi spre a avea mişcările şi maĭ libere unul să meargă înaintea caluluĭ şi a altul după căruță.

Inarmațĭ şi străbătând pădurea pe la miezul nopțeĭ, aşteptam din moment în moment să ne apară inimicul; el din prudență saŭ poate fiind-că era în altă parte, nu ne ese însă înainte.

Trece toată iarna anuluĭ 1887 şi banditul nu maĭ da semne de viață, în primăvara anuluĭ 1888, veniam spre Babadag tot prin pădure, însă pe un drum lăturalnic. Aceste drumurĭ sunt de obiceĭ formate de scursoarea apelor şi pe ambele laturĭ stufişul se găseşte la o înălțime de 3—4 metri; mergeam astfel liniştit când o detunătură mă asurzeşte, caiĭ o iaŭ la fugă şi de abiat pot să zăresc că un fum gros şi des eşia dintr'un stufişĭ pe lângă care trecusem. Am scăpat cu vârful pălărieĭ atins, căcĭ fiind în scoborîre şi caiĭ făcându-şĭ vânt nu a maĭ fost timpul ca banditul să maĭ tragă din noŭ.

Când să es din pădure vĕd o căruță în care se găsiaŭ patru călătorĭ printre carĭ farmacistul Cociu; nu le spuĭ nimic de lovitura de puşcă fiind că credeam că dânşiĭ fiind la suiş şi atacându-ĭ să se poată opune şi prinde pe bandit.

Mĕ duc la Babadag şi reclam de îndată administrațieĭ pentru puțina siguranță ce o aŭ călătoriĭ chiar în jurul oraşuluĭ; la plângerea mea, mi se respunde că de sigur mi s'a părut, trebue să fi fost vr'un vânător.

Nu trece o oră şi vine la administrație ceĭ patru călătorĭ carĭ fuseseră atacațĭ, jefuițĭ de tot ce avuseseră asupra lor. Eĭ istoriseşte că banditul le luaseră până şi ghetele, dar ca la urma le înapoiase ghetele şi o țigaretă pe care Posesorul spusese că o are suvenir.

Se trimete atuncĭ pe acel drum o căruță cu soldațĭ travestițĭ şi înarmațĭ banditul însă dispăruse.

De atuncĭ nu era zi în care oameniĭ să nu spue că l-aŭ vĕzut prin împrejurimĭ, părea că îşĭ alesese cismeua cartier general.

Acolo a luat puşca unuĭ sergent, tot acolo l'am maĭ întâlnit şi eŭ. Cum l'am vĕzut am mers către el, întrebându-l ce face acolo? Fără să'mĭ rĕspundă, o ia către pădure. Atuncĭ eŭ urmărindu-l şi pentru a nu'l face să creadă că l'am recunoscut îĭ spuĭ:

— Ce nu ştiĭ că vânătoarea nu este permisă, dă'mĭ puşca.

Eĭ atuncĭ mĕ viseazǎ şi îĭ zice:

— Vin de o ia.

De atuncĭ nu l'am maĭ vĕzut. Ştiŭ că am umblat şi singur şi cu alțiĭ prin drumurile cele maĭ singuratece ale Dobrogeĭ fără să fiŭ atacat. Imĭ aduc aminte numaĭ că un pădurar de pe lângă Măcin istorisea despre o întâlnire cu el.

'L vĕd în marginea pădurıĭ şi merg către el, el ia puşca la cătare şi mĕ întreabă ce vreaŭ; eŭ îĭ spuĭ de departe nimic, să vorbesc cu el. Atuncĭ Licinschi se apropie, 'mĭ dă să beaŭ rachiŭ şi mĕ întreaba din ce sat sunt şi care sunt chiaburiĭ satuluĭ. Din vorba în vorbă îl întreb cum face de trage aşa repede cu puşca? Drept respuns mĕ pomenesc cu un şir nesfâşit de gloanțe care îmĭ treceaŭ pe d'asupra capuluĭ. De frică căzusem la pământ şi trăsnetul nu maĭ înceta de d'asupra capuluĭ; într'o clipă banditul dedese vr'o 14 focurĭ.

Dupa ce m'a vĕzut la pământ a început să râde şi mi-a zis:

— Bine mĕ fricosule, apoĭ dacă vream să te omor trebuia să daŭ atâtea focurĭ?

La plecare m'a pus să descarc puşca şi apoĭ ne-am dus eŭ la sat şi el în pădure.

Stan

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

FELIX DE STEYNE

(11)

Misterul de la Turnul Eiffel

IV

Durantin pierde urma

— Să ertațĭ, D-le judecător, zise nuă din garzĭ puind mîna la chipiu, misel pare că *particularul* nu price o boabu de franțuzească.

Când auzi glasul militaruluĭ, Persanul se uită la el cu o admirație respectoasă. Apoĭ de odată 'şĭ îndreptă ochiĭ la biuroul judecătoruluĭ; zărise pumnalele.

Dintr'o săritură se repezi la pumnalul ce nu era pătat de sînge şi, lovindu-se în piept, scoțând strigăte pe care nu putea să le priceapă nimenĭ, îl puse la cingătoare.

— Drace! murmură Durantin din colțul luĭ, 'şĭ-a cunoscut pumnalul.

Judecătorul îşĭ trecea mîna pe frunte par'că să-şĭ adune ideile.

Luă pumnalul plin de sînge şi 'l întinse luĭ Ali.

Ali se dete treĭ paşĭ îndărăt, cu gesturĭ ce arătaŭ o tăgăduealǎ energică.

Apoĭ. căzînd în genunchĭ înaintea garzilor municipală, pe care tot îĭ ținea de personage importante, le îmbrățişă genuchile dând semne de cea maĭ adîncă disperare.

— Luațĭ-ĭ pumnalul, pe care 'l-a pus în cingătoare! porunci judecătorul.

Ordinul n'a fost greŭ de executat. Persanul s'a lăsat să i-l ea cu o perfectă supunere.

— Bine zise judecătorul dupăce a luat pumnalul, acuma puteţĭ să 'l ducețĭ îndărăt la închisoare.

După ce se duse Ali, judecătorul se uită la polițistul ce sta nemişcat în colțul luĭ.

— Eĭ bine? a întrebat el.

— E nevinovat! rĕspunse Durantin scurt.

Judecătorul zîmbi.

— Eştĭ un om sentimental, adăogă el. şi te lașĭ să fiĭ înduioşat de o comedie orientală.

— E nevinovat, sunt sigur, maĭ zise odată polițistul.

— Şi eŭ 'țĭ spuiŭ, rĕspunse judecătorul, că al douilea pumnal a fost pus în ascensor tot de glumețul ce a agățat haina de traversa turnuluĭ.

Durantin dete din cap.

— Uițĭ, Durantin, maĭ zise judecătorul, că am aci raportul D-tale făcut D-luĭ substitut. Acest Ali a fost predat chiar de Şahul.

— Prea m'am grăbit, murmură polițistul. Oameniĭ din suita Şahuluĭ nu 'mĭ-aŭ spus că 'l-aŭ vĕzut sĕvârşind crima. Iĭ vețĭ aduce din Teheran ca să mărturisească înaintea juraților?

— Eştĭ un exaltat, Durantin.

Durantin era să rĕspunză, când uşierul aduse judecătoruluĭ o cartă de vizită.

— Doctorul Ferreol; să poftească! zise judecătorul.

V

Polițistul îşĭ perde cumpătul

Timp de două zile D-na Fontanes fusese prinsă de un fel de frigurĭ cu delir.

Tatăl nu se depărtase de la căpătâiul feteĭ sale, de cât numaĭ ca să petreacă până la cimitir coşciugul gineruluĭ sĕŭ.

'Țĭ-era maĭ mare mila să vezĭ pe bolnava, care. crezând că e lângă ea, bărbatuluĭ sĕŭ, îĭ vorbia, îşĭ închipuia că 'ĭ aude rĕspunsurile şi zîmbea fantomeĭ luĭ.

Nu maĭ cunoştea pe nimenĭ, nicĭ chiar pe D. Labruny şi orĭ de câte orĭ îĭ vorbia cine-va, ea rĕspundea:

— Da, Henric, dar ascultă-mĕ...

Şi începea iar să aiureze.

— Dacă vreĭ, ne vom duce la plimbare amândouĭ... departe, foarte departe... Caiĭ aŭ să meargă în goană... Eŭ mĕ voiŭ ține de brațul tĕŭ... n'are să'mĭ fie frică...

Era o serie de fraze descusute, tăiate; ce se depănaŭ ceasurĭ întregĭ.

Şi în mijlocul acestor aiurărĭ, în care numaĭ bărbatul sĕŭ revenia mereŭ, nicĭ o amintire de catastrofa teribilă, nicĭ o vorbă ce să arate că are ştiință de nenorocirea ce o isbise.

Visul ce'ĭ stăpânea capul arzător, era un vis de duioşie şi bucurie şi un zîmbet vecinic rătăcia pe buzele eĭ decolorate.

D. Ferreol era foarte neliniştit de caracterul acestuĭ delir. Iĭ era teamă de momentul, când se va trezi mintea aceşteĭ copile delicate şi impresionabile.

Pe neaşteptate, fără tranziție, frigurile dispărură a treia zi.

Atuncĭ tînĕra fu prinsă de o toropeală ciudată.

Pe la zece se sculă, fără să spue vr'o vorbă, fără să fi chemat pe femeia sa de cameră, care îĭ dete hainele, la un semn al doctoruluĭ.

— Doamne! Ce are să zică? murmură D. Labruny.

Medicul nu respunse; examină pe bolnavă.

— Ceia ce mĕ îngrijeşte, şopti el, e că nu plânge.

— Dar la ce se gândeşte? întrebă inginerul; par'că nu ne vede de loc.

D-l Ferreol făcu un gest ce vrea să zică: „Nicĭ eŭ nu pot să ştiŭ.“

— Cu toate acestea e maĭ bine...

— Sigur... rĕspunse medicul cu un ton puțin convins.

D. Labruny se apropie de ea. O sĕrută pe frunte zicênd:

— Cum îțĭ este, Jeano?

Un tremur uşor fu tot respunsul tinereĭ.

Intră servitoarea şi vesti că masa este gata.

— Mergĭ şi tu? întrebă tatăl pe fată.

Şi o luă de braț încet.

Ea se lăsă să fie dusă în sala de mîncare.

Albă ca crinul, slăbită de cele patruzecĭ şi opt de ceasurĭ de frigurĭ, părea maĭ mult o umbră.

— Doctore, zise D. Labruny rugător, remâĭ cu noĭ....

Jeana şezu maşinal la locul eĭ obicinuit.

Era treĭ tacâmurĭ, ca altă dată.

D. Labruny tremură... N'are să simtă o sguduitură Jeana, când va vedea pe naşul eĭ în locul luĭ Henric? Deja se învinovățea că a făcut o imprudență, de a adus'o.

Dar tînĕra nu ridica ochiĭ. Părea că nu ştie că nu e singură. Tatăl eĭ o servi şi ea mâncă instinctiv; îĭ turnă de băut şi ea bău.

Amândoĭ bărbațiĭ o priveaŭ întristațĭ. Eĭ nicĭ nu mâncaŭ, nicĭ nu beaŭ.

(Va urma)

EPIGRAME

ȚAȚI TINKI

Eștĭ bĕtrână! nu-ĭ nimica!
N'avea teamă că 'mĭ-e frică.
Țĭ-s urâțĭ ochiĭ matale.
Țĭ-ĭ iubesc, dac'aĭ parale.

Sula.

*

Româniĭ toțĭ s'aŭ revoltat...
Dreptate-aveaŭ ne-apărat:
Era prăpastia adâncă, —
Dar patriotic s'aŭ luptat
Și bunul Principe-a cedat
Să nu maĭ ia pĕ o Româncă.

Macedonsky.

ISTERICALE

(D-nu și D-na sunt în pat aproape să se culce. D-nu cască și în cele din urmă adoarme. D na după ce s'a resucit de maĭ multe orĭ în pat):

— Ah! afurisițiĭ ăștia de hoțĭ n'o să mĕ lase să dorm în pace. Par'că îĭ vĕd că vin să mĕ strângă de gât. Ce păcate și cu serviciul bărbatuluĭ meŭ! Auzĭ gust pe ministru să'l numească judecător, iarna, aicĭ în mijlocul munților (dupe o pauză) Aoleo! ce aud! (strigându-șĭ bărbatul). Frate! Frate! nu știŭ cine umblă prin coridor.

D-nu căscând se freacă la ochĭ, uitându-se la dênsa galeș:

— Ce e Săftico? n'aĭ dormit încă?

— Cum vreĭ s'adorm, când mĕ știŭ că sunt într'un oraș strein?

— Eĭ, și ce face cu asta?

— Cum ce face?... ba mi se pare că face prea mult! Se vede că D-ta nu citeștĭ gazete.

— Eeiiĭ!!! și tu acușea; ce are aface gazetele, orașul strein cu somnul nostru?

— Ah! Ispase! Ispase! rĕŭ aŭ făcut părințiĭ meĭ de m'aŭ dat după tine.

Uite, 'țĭ o spun în față: eștĭ un nătărăŭ în toată puterea cuvêntuluĭ.

— Dar pentru ce puișorule?

— Pentru ce? pentru că nu știĭ nimic. Apoĭ D-ta n'aĭ auzit de isprăvile banditului Licinsky?

— Eĭ bine, drăguță, n'am scăpat de el?

— Nu zic ba, dar vezĭ că maĭ sunt și alțiĭ; și uite daia 'mĭ-e frică mie, vezĭ.... (tresare). Na... umblă cine-va prin coridor; m'așĭ prinde că e vr'un hoț.

— Te sperii de fite-ce umbră și tu; bate vîntul și asta e causa.

— Așĭ fi maĭ sigură, dacă aĭ maĭ întoarce încă o-dată cheia.

— Dar e de prisos.

— Ba nu e prisos de loc. Ce? nu vreĭ să te scolĭ?

— Mĕ scol, puișorule.

— Apoĭ atuncĭ ce maĭ staĭ? dă-te jos (uitându-se după dênsul cum se duce spre ușă). Mult te maĭ singhiseștĭ de mine; abia umbli și maĭ aĭ mutră să spuĭ că mĕ iubeștĭ... Aĭ întors cheia?

— Da.

— Hm! ce sec aĭ pronunțat pe „da“. Să înțelege. eŭ sunt nevasta D-tale, de care te-aĭ plictisit.

— Și cine țĭ-a spus și asta, drăguță?

— Cine să'mĭ spue; n'o vĕd eŭ? Pe zi ce merge, te răceștĭ maĭ mult, cu toate că, să vorbim la dreptul, nicĭ odată 'n'aĭ ținut la mine. Am și probe D-le, am și probe.

— Săftico!? Lasă discuția, puișorule; om vorbi mâine maĭ mult, dacă vreĭ; acuma ar fi bine să închidem ochiĭ.

— De ce mâine și nu azĭ? Nu'țĭ place când țĭ-se spune adevĕrul; te știĭ cu musca pe căciulă și daia strâmbĭ din nas. Apoĭ de! nu maĭ am 25 de anĭ! Atuncĭ nu'mĭ vorbeaĭ ca acuma și nu te întorceaĭ cu fața la perete... Aide, dormĭ! căcĭ numaĭ d'atâta eștĭ bun, om nesimțitor.

— Ce sunt eŭ de vină, Săftico. dacă mi se lipesc pleoopele?

— D-tale țĭ-se lipesc pleoapele când eŭ mor de frică.

— Și ce așĭ putea face eŭ, ca să'țĭ treacă frica?

Dar drăguță, pentru numele luĭ D-zeŭ, ceasornicul bate 3 ore după mezul nopteĭ.

— Eĭ și dacă bate, ce'mĭ pasă mie!

— Bine, dar 'mĭ pasă mie. Asta e a cincia noapte de când nu dorm: întâia noapte, înainte de a pleca, n'am putut dormi din causa mareĭ grijĭ ce aveaĭ ca să nu scăpăm trenul, și cu toate acestea tot l'am scăpat, din causă că nu'țĭ găseaĭ cutia cu pălăriĭ și am fost silițĭ să luăm acceleratul, unde iar nu am putut să dorm din causa conversațiilor D-tale. A treia noapte n'am putut dormi din causa stelniților de la hotelul *Treĭ puricĭ de Aur*. A patra pentru că D-ta eștĭ nervoasă și pentru că mergeam cu vaporul n'am putut dormi căcĭ roata de la mașină făcea un sgomot prea mare. In fine acum a cincea noapte, după atâta osteneală, nu mĕ lașĭ să dorm.

— Și de ce n'aĭ dormit mĕ rog? te-am ținut eŭ?

— Se înțelege dacă vorbeștĭ mereŭ.

— Auzĭ mĕ rog că nu l'am lăsat să doarmă, când eŭ nu am putut dormi din causa sforăiturilor sale?

— Bine, drăguță, tu știĭ că n'am avut timp nicĭ să 'nchid ochiĭ, dar mite să maĭ și sforăĭ.

— Eĭ! și ce'mĭ pasă mie dacă n'aĭ închis ochiĭ; asta te privește, n'aĭ să 'mĭ daĭ nicĭ o socoteală și nicĭ nu țĭ-o cer:

Poțĭ să dormĭ, poțĭ să staĭ deștept; treaba D-tale.

— Eĭ bine, e adevĕrat tot ce spuĭ; dar acum aide, zĕŭ, să ne culcăm.

— Țĭ-am maĭ spus odată că nu pot:

— Și de ce?

— Mĭ e frică de hoțĭ. D-ta știĭ foarte bine că sunt o femee simțitoare.

— Ah!... da! o știŭ din păcate; eștĭ prea simțitoare, și uite numaĭ asta e causa nenorocirilor mele; tu nu făceaĭ pentru mine, aĭ greșit drumul luând un judecător.

— Am greșit drumul? A!... Insulta e prea gravă și aĭ să daĭ seamă de dânsa.

— Eĭ bine, dragă, asta o s'o facem mâine, acum cred c'ar fi timpul să dormim.

— Să dormĭ alăturĭ de mine?... de mine care am greșit drumul?... Nu! ce crezĭ că am să uit vr'o dată asta? Și maĭ aĭ obraz să 'mĭ vorbeștĭ, după ce mĕ insulțĭ cu vorbe de teatru!

Mĕ mir că nu roșeștĭ, când te uițĭ la mine, ceea ce nicĭ n'ar trebui s'o facĭ, dacă aĭ maĭ avea un pic de remușcare.

— Foarte bine. E adevĕrat. Aĭ dreptate; dar aceasta cred că nu ne 'mpedecă ca să nu ne culcăm.

— Nu: nu vreaŭ să te arățĭ că cedezĭ; cu asta 'mĭ daĭ să 'nțeleg că nu-țĭ inspir de cât dispreț și că nu vreĭ să discuțĭ cu mine.

— Dar bine Săftico, când nu dorm de cincĭ nopțĭ, maĭ am poftă de discuțiĭ?

— Apără-te, dacă nu eștĭ vinovat.

— Dar n'am pentru ce să mĕ apăr.

— Atuncĭ spune ceva.

— N'am alt-ceva de spus, de cât că mor de som. 'Țĭ ajunge?

— Eștĭ un laș! N'aĭ curajul, nicĭ să te aperĭ; ce om fără simțirĭ!

— Ah! Săftico! Săftico¡ multe păcate am avut să trag cu tine!

— Maĭ aĭ mutră să te plângĭ când eŭ îndur atâta umilință?

D-nul ne maĭ putându-șĭ ține răbdarea se scoală, se îmbracă și eși pentru..... *a'șĭ speria somnul.*

G. M.

Lista de subscripțiune pentru ridicarea unuĭ monument național în orașul Ploeștĭ, spre amintire vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuțĭ în rezboiul din 1877 (78).

(Va urma) Total . 404.00

INFORMAȚIUNI

O telegramă sosită aseară din Veneția, anunță că s'a constatat o oare-care îmbunĕtățire în starea sănĕtățeĭ a M. S. Regineĭ Românieĭ, care a petrecut noaptea de erĭ liniștită.

—✱—

Astă-zĭ se inaugurează prelungirea linieĭ Tramvaiuluĭ de la gara de Nord, până la cimitirul Sf. Venerĭ și la Berăria Luther.

—✱—

Suntem rugațĭ din partea Domnilor *Lincoln Bennett & Co*, celebri fabricanțĭ de pălăriĭ englese, Sackville Street 3, Piccadilly Londra, să anunțăm că *singurul representant* în toată România al firmeĭ D-lor și al firmeĭ *Melton & Co*, care le aparține, este **D. S. FAIN,** Bucureștĭ, Calea Victorieĭ, Nr. 52, pentru a se feri publicul de contra-facerĭ.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

ARSÈNE HOUSSAYE (37)

Lacrimile Jeaneĭ

XXXVIII

Măștile și inimile

D-ra d'Armaillac se puse pe o bancă din parc. Marțial în ghenunchĭ înaintea eĭ, îĭ vorbea maĭ duios ca nicĭ odată și apucânduĭ mâinele:

— Ah! cum te iubesc!

Ea întoarse capul pentru așĭ ascunde lăcrimile, dar văzu că și Marțial el singur era cu ochiĭ umezĭ.

— Pentru ce? se întrebă ea.

Și întorcêndu-se către dânsul:

— Pentru că vĕ amintesc un amor pierdut?

— Ah, să nu maĭ vorbim vĕ rog de trecut! Să ne iubim pentru astăzĭ și pentru mînĭ iar nu pentru erĭ.

Se înoptase, luna se arăta plăcută și albă pintre arboriĭ abea înverzițĭ; nourașĭ ușurĭ treceau peste stele, un vîntișor sufla printre copăceĭ; era anotimpul celor din urmă liliecĭ și începutul trandafirilor; natura întreagă în sărbătoare savura acestea frumoase oare de amor, privighitorile alternau cu merlele, privighitorile mult maĭ învățate în simfonia lor perpetuă, merlele mult maĭ eloquent în simplicitatea lor rustică.

Se auzea maĭ cu samă orchestra care chema pe valsorĭ și pe dansorĭ, se auzea asemenea strigătele de veselie. Cu toate că erau acolo 500 de Parizienĭ, D-ra d'Armaillac se simțea singură, singură cu Marțial, ea sorbea una din acele oare amoroase care încântase al 20 lea an al eĭ. Era cu putință ca ea să-șĭ lase mânele cu atâta bucurie!

Un moment gândi să-- zică: „sunt eu, ia-mă, ț'am sacrificrificat mândria mea, cum ț'am sacrificat și virtutea.

Dar ea n'a voit să se umilească până acolo. Se ridică, Marțial se ridică și el, o îmbrățoșă, dar ea îl împirse în mod violent.

Amintirea marchizuluĭ de Cormeilles îĭ veni în minte:

— Oh! Doamue, acest Marțial mă face să uit totul. Dar vrau să-mĭ amintesc că am jurat să-l uit.

. . , ...

La câte-va zile după aceasta, D-ra d'Armaillac era la St. Cotilda la căsătoria uneia din amicele sale din Dauphine, D-ra d'Auray, pe care n'o vĕzuse de mult timp; era o căsătorie de high-life, biserica aristrocratică era toată plină.

Jana ajunse după începerea rrgăciuneĭ, ea nu găsi loc în biserică decât prin mijlocirea unuĭ barbat care vezêndo s'a sculat.

Acest bărbat era Marțial de Briançon.

Ea se făcu că nu-l cunoaște, ca și cum un alt om se sculase pentru dânsa. Marțial totușĭ se puse în acelașĭ rând cu dânsa.

Se vorbea mult alăturea, fie-care pentru sine. D-zeu pentru căsătorie.

In asemenea ocaziĭ în biserică, se află noutățĭ, se discută modele, se critică rochiile și pălăriile.

— Nu e așa zise de odată Marțial Janeĭ, eată o frumoasă reprezentație? Tot Parisul este acelea și sala este plină.

D-ra d'Armaillac ar fi voit să nuĭ respundă, dar ea nu s'a putut împedeca de aĭ zice:

— Te cunosc eu bine, iată cum înțelegĭ căsătoria.

— De ce mă înțelegețĭ pe mine reu? dacă pentru mine căsătoria este o ceremonie e și o serbare!

Și după o pauză:

— Dacă aĭ fi voit aĭ fi avut o asemenea sărbătoare.

— Să nu maĭ deschidem ranile trecutuluĭ, zise Jana privind cartea de rugăciunĭ.

— Ce voeștĭ? eu nu văd de cât în trecut și nu sunt fericit de cât în ranele mele.

— Eĭ bine eu sunt așa de nenorocită că nu văd de cât în viitor, adecă în D-zeu.

Și D-ra d'Armaillac murmură cetind:

„Fericițĭ toțĭ aceĭ care să tem de „Domnul și care se conduc după legea luĭ“.

— Ițĭ închipuĭ poate, reluă Marțial, că eŭ nu înțeleg nimic din această mare poezie a bisericeĭ. Cartea de rugăciunĭ ce alta este de cât cântecul cântecilor?

— Nu înțeleg.

Marțial arătă cu degetul acest verset.

„Femeia ta va fi în secretul caseĭ tale „ca o vie reditoare. Copiĭ tăĭ vor fi împrejurul vostru ca copăceiĭ de măslin — „Aleluia — Aleluia„!

— Da, dar toată lumea n'are drept să cânte *Aleluia*.

Era la epistola:

„Femeile să fie supuse bărbatuluĭ lor „ca și Domnuluĭ pentru că bărbatul este „șeful femeeĭ cum Isus Hristos este șeful bisericeĭ“.

Ast-fel traducea Marțial, dar D-ra d'Armaillac îĭ zise:

— Este numaĭ o bicerică și D-ta aĭ maĭ multe femeĭ.

— Aveam maĭ multe femeĭ, eând eram afară din biserică.

— Și acum aĭ intrat în biserică!

— Da, căcĭ am înțeles ceea ce spune diaconul:

— „Acel care-șĭ iubește femeia se se „iubește pe sine însușĭ căcĭ Adam a zis: „—iată os din oasele mele și „trup din „trupul meŭ“. Ceea ce n'a împedecat pe Eva de a asculta șerpele.

— Da, da, zise Jeana, după voĭ bărbațiĭ, tot-d'a-una femeia îĭ vinovată.

Diaconul continua:

„Pentru asta bărbatul îșĭ părăsește pe „tatăl șĭ pe muma sa, ca să se dovo„teze femeĭ, șĭ din doĭ cum eraŭ maĭ „înainte să ajungă acelașĭ corp.“

— Șĭ eŭ, murmură cu duioșie Marțial, așĭ fi părăsit tată, mamă, țara mea șĭ norocul meŭ ca să mĕ duc să trăesc cu o femee în deșert, pentru ca să duceam paradisul în inima mea.

— Oh, cum te cunosc cu frazele D-tale ticluite!

Un alt diacon citea Evanghelia:

„In vremea aceea, Fariseiĭ se apro„piară de Hristos ca să-l ispitească.

„Eĭ îĭ ziseră:

„Se cade unuĭ bărbat să-șĭ părăsească „femeea?“

„El le respunse:

(Va urma)

MERSUL TRENURILOR

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

București-Iașĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,09 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7 seara, din Pașcanĭ 8,49 s., sosește în Iașĭ 11,05 s. — **Accelerat, pleacă din Bucureștĭ** 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicul-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3,20 d., din Adjud 4,18 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pașcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

Bucureștĭ-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ la 7.50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara, din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 noptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

Bucureștĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 6,40 seara, din Titu 7,47 seara, din Piteștĭ 9,08 seara, din Costeștĭ 9,36 dim., Slatina 10,57 seara, din Piatra Olt 11,19 seara, din Craiova 12,24 noaptea, din Filiașĭ 1,13 dim., din Turnu-Severin 3,10 dim., sosește în Vêrciorova 3,32 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8.10 dim., din Titu 9,39 dim., din Goleștĭ 11 dim., din Piteștĭ 11.37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2 29 p. m., din Craiova, 4,04 p. m., din Filiașĭ 5,18 p. m., din Turnu-Severin 7,59 seara, sosește în Vêrciorova 8,25 s.— Fulgerul pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s., din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,28 seara, din Filiașĭ 10.15 seara, din Turnu-Severin 12,06 noaptea, sosește în Vêrciorova 12,28 noaptea.

Bucureștĭ-Craiova, direct, persoane. —Pleacă din Bucureștĭ 2,48 p. m., din Titu 4.03 seara, din Goleștĭ 5.30 seara, din Piteștĭ 6 seara, din Costeștĭ 6.31 seara, din Slatina 8.32 seara, din Piatra 9.05, sosește la Craiova 10.20 s.

Bucureștĭ-Piteștĭ, direct, persoane.—Pleacă din Bucureștĭ 6.45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10.44 d.

Bucureștĭ-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9.40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2.05 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5.59 p. m., sosește Galațĭ 6.35 seara.
Acelașĭ tren spre Tecucĭ.—Pleacă din Buzĕŭ 2.15 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m., din Focșanĭ 7.48 seara, din Mărășeștĭ 9.02 seara, sosește Tecucĭ 9.45 seara.

Bucureștĭ-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6.17 seara, din Câmpina 7.18 seara, din Sinaia 8.31 seara, sosește Predeal 9.10 seara.
Accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 7.35 d., din Ploeștĭ 9.44 d., din Câmpina 10.48 d., din Sinaia 12.03 p. m., sosește Predeal 12.45 p. m.
De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8.50 d., din Ploeștĭ 10.48 d., din Câmpina 11.55 d., din Sinaia 1.14 p. m., sosește Predeal 1.56 p. m.

Bucureștĭ-Giurgiu, direct, (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiu 10,18 d.— *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5.25 p. m., din Filaret [illegible], sosește Giurgiu 7,48 s.

Bucureștĭ-Călărașĭ Fetești-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ [illegible] d., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ [illegible] d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 s.
Din Vasluĭ-Galațĭ 8,40 d.
Din Predeal 11.55 d. la 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 5,10 s.
Din Vêrciorova 11.15 s. Fulgerul, la 9,25 d. acceleratu 8,25 s. persoane.
Din Craiova 12,55 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,56 p. m. fulgerul, la 0,45 d. și 7,20 s. persoane.

Proprietar-Editor, Th. Basilescu.

Bucureștĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.